

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen omdat zij oeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat reeds veel nummers drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. Al de verscheen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels :

581. Van veehoeder tot edelman. — 581b. De arme vioolspeler. — 582. Een soldaat in Abessinië. — 582a De heks van Zuidkooite. — 583. Een onverwacht wederzien. — 584. Sinterklaas op het eiland. — 585. De jonge Berggids. — 586. Avonturen op Kerstavond. — 587. Een treffende belooning. — 588. Een angstige Drie-Koningenavond. — 589. De bekentenis van Jan Klarens. — 590. Het drama in de kerk. — 591. De stem van de Zee. — 592. De Weeze van 't Torenhof. — 593 De Dwingeland van 't Torenhof. — 594. De Vrek van de Ardennen. — 595. De Zeeroovers van Duinkerke. — 596. Het Drama op de Schelde. — 597. De boer van het Scheldehof. — 598. De Lotgevallen van Nellie Blanckaart. — 599. De nachtwaker van Borgdamme. — 600. Fritsje — 601. Het verborgen gelddoosje. — 602. Naar den dieperik. — 603. Hoe Paul zijn vader redde. — 604. Het Geheim van den Eik. — 605. De Huichelaar van het Wolfenhof. — 606. De Zwarte tijd. — 607. De Kinderroof. — 608. Bannelingen naar Siberië. — 609. De dochter van den Banreling. — 610. De Verrader van zijn Vader. — 611. De Overste van de Cow-Boys. — 612. Een tocht onder den grond. — 613. Babbel-Klaas. — 614. De Schrik van Gerard. — 615. Een Zwerver in de Ardennen. — 616. De Klop op het Venster. — 617. De Zwarte Hond. — 618. Een trouwe Broeder. — 619. De Wraak van Dolf — 620. De Heks van de Vogezen. — 621. De Schat onder het kussen. — 622. Een onvergetelijke reis. — 623. Een veelbewogen Vacantie. — 624. Drie maanden Smokkelaar. — 625. Een vreemde ontmoeting. — 626. Een Jongen aan de Grens. — 627. De Dochter van den Schipper. — 628. Door Cow-boys gered. — 629. De Schurk. — 630. De Laatste Reis. — 631. Het Spook in de Ardennen. — 632. De Schaper van de Heide. — 633. Een gevecht om zijn Leven. — 634. Mislukt Verraad — 635. Een vreemde avond. — 636. Een Rus in Vlaanderen — 637 De Koe-wachter van 't Zeehof. — 638. De Kerstavond van den Zwerver. — 639. De Oudejaarsavond van den Herder. — 640. De Cow-Boy van de Witte Hoeve. — 641. In den Sneeuwstorm. — 642. — De Zeeduivel. — 643. De Veroordeelde van Aardenburg. — 644. Het Berouw van den Roover. — 645. Het Kwakzalversoproer. — 646. Een Weldoener. — 647. De Jacht op den Dief. — 648. De Bedelaar van de Peel. — 649. Het Geblaf inden Nacht.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekenwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert. Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Tweede druk.

Nr. 377.

A. HANS.

Het Avontuur der Kerstzangers

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Kontich.

HET AVONTUUR DER KERSTZANGERS

I.

De school van het Engelsch dorpje Tinburn was uit en de kinderen liepen joelend heen. Het sneeuwde al sedert een uur, en dat vonden ze plezierig.

— We kunnen een sneeuwman maken! riep Bob Green, het zoontje van den rentmeester.

— Ja, ja! klonk het.

En eenige jongens stelden zich aan het werk. Bob was hun aanvoerder. Hij voelde zich voornaam. Zijn vader was opzichter over de goederen van den rijken heer Sparker, die buiten het dorp op een landgoed woonde. En zoo had Bob nog al dikwijls veel praats.

— Kijk, hier moet de man staan! beval hij. Vooruit... daar tegen de haag ligt er al veel

sneeuw. James Weller, gij moogt niet mee doen... Uw vader zit in de gevangenis... Maak, dat ge weg komt! vervolgde hij op ruwen toon.

Een armoedig, maar toch zindelijk gekleede jongen, sprong nu driftig voor Bob.

— Ge moet zwijgen over mijn vader, zei hij, en zijn oogen fonkelden.

— Ik zeg, dat ge niet mee doet. Uw vader is een slechte man! En wij willen niet met u spelen.

Bob trok zich toch wat achteruit bij twee vriendjes, die veel bij hem, in het schoone huis van den rentmeester, kwamen.

James Weller greep Bob vast.

— Ge moet zwijgen over mijn vader! kreet hij.

— Niet vechten! klonk het, en een dorpeling trad snel nader.

— James Weller is begonnen, beweerde Bob. Hij is kwaad omdat ik hem zei, dat zijn vader in de gevangenis zit. En dat weet toch iedereen. Met een jongen van zulk een slechten man speel ik niet...

— Dat is heel leelijk van u, hernam de dorpeling. Ge moest u schamen, Bob Green. En ik zal het aan uw vader zeggen.

— O, ge moogt gerust. Vader is ook kwaad op Weller!

— Lafaard! snauwde James den harteloozen knaap toe.

Dan liep hij heen. Er waren meer jongens, die hem raar aankeken, omdat zijn vader te Colchester in de gevangenis zat.

Buiten het dorp schreide James... Door de sneeuw ging hij naar huis, dat te lande stond, bij nog eenige andere kleine woningen van veldarbeiders.

James nam zich voor niets van het gebeurde aan moeder te vertellen. Ze zou te veel verdriet hebben.

Zijn broertje Willy was al binnen. En Esther, het zusje, ging nog niet naar school.

Willy sprak juist van het Kerstfeest, dat over eenige dagen gevierd zou worden.

— We zullen geen Kerstfeest houden, zei moeder Weller tot haar kinderen. Dat kan van het jaar niet. We hebben geen geld. Uw vader zit in de gevangenis, en heeft dus in een maand niets verdiend. Ons spaargeld is op. Wees blij, dat vader morgen thuis komt, en weer zal werken, anders zaten we met Kerstmis zelfs zonder brood.

Het was droevig nieuws voor de jongens en het meisje. In Engeland wordt Kerstmis wel twee, drie dagen, ja door sommigen een heele week gevierd... Dan maakt men puddingen gereed en bakt men koeken en taarten. Groo-

ten en kleinen krijgen geschenken. Ieder is vroolijk.

Maar in het huisje van den landarbeider Weller zou het triestig en somber zijn.

Ja, vader zat in de gevangenis... Hij had een haas gevangen op het landgoed van mijnheer Sparker. En de eigenaar betrapte hem. Hij zei, dat hij Weller een proces zou aandoen. Toen werd Weller kwaad, en hij gaf mijnheer Sparker een paar klappen. Twee knechten bevrijdden hun meester, die hevig verontwaardigd was.

Weller werd tot een maand gevangenisstraf veroordeeld voor stroopen en geweld. In het dorp hadden sommigen toch medelijden met hem.

Ja, Weller kon zeer driftig en geweldig zijn, maar mijnheer Sparker was een hooghartig man, die weinig van een arm mensch verdroeg. En de straf was zwaar!

De kinderen hadden geschreid, toen vader naar de stad gevoerd werd. En moeder was al dien tijd niet meer vroolijk geweest. Nu lag de zorg op haar gelaat.

Geen Kerstmis vieren!

Triestig sloop James heen. Het was een uur of vijf. Het huisje stond, zooals we reeds vertelden, bij eenige andere kleine woningen, buiten het dorp.

James ging in een dier huisjes... De kachel ronkte er vroolijk. Kinderen speelden op den vloer. Hier zou men James niet uitschelden. In een hoek was een jongen aan 't knutselen.

— Wat maakt ge toch, Richard? vroeg James.

— Een lantaarn... Morgen gaan we Kerstliederen zingen... Paul, Tom, Bernard, Peter en nog een paar anderen behooren tot mijn groep. We zamelen geld in voor arme menschen. Mevrouw Davids heeft het gevraagd. Kom ook mee, James!

— Ja, dat is goed!

— We zijn met verschillende groepen... En ieder krijgt een wijk van het dorp. Mevrouw Davids heeft dat geregeld. En overmorgen is er dan een feestje. Wist gij het niet? O, neen, ge zijt niet op de vergadering geweest.

James was er niet durven heen gaan, al had de meester op school over die vergadering gesproken. Maar zijn vader zat in de gevangenis. Misschien zou mevrouw Davids hem wel weggestuurd hebben. Zij kwam dikwijls bij de familie Sparker.

— Ga toch mee! drong Richard aan.

— Ja...

Overmorgen was vader weer thuis.

Opgetogen sprak Richard over de ronde, die ze zouden maken. Het geld moest in een

beursje, en het zou aan mevrouw Davids gebracht worden. Die kon dan de armen bedee-
len.

Tegen zeven uur keerde James naar huis terug. Zingen om geld op te halen voor de arme menschen! En thuis was het zoo ellendig gesteld, dat moeder geen Kerstfeest kon vieren. Maar James zou dat niet aan zijn kamaraden vertellen. Hij was nog fier, de jongen van den gevangene.

Moeder had het sober avondmaal gereed gezet.

— Morgen zal het toch plezierig zijn, als vader thuis is, zei ze.

James durfde niet over het plan van zijn vriend te spreken. Eigenlijk had hij al spijt, dat hij beloofd had mee te gaan. Zingen... als er thuis geen Kerstfeest was! Zingen voor anderen, en moeder zei, dat ze zelf geen geld had. Mevrouw Davids zou hier wel niets brengen... Vader zat immers in de gevangenis. En hij had mijnheer Sparker, den rijken heer, geslagen.

Maar James had niet durven weigeren aan Richard.

Treurig ging hij te acht uur naar bed. Verleden jaar, was het zoo plezierig met Kerstmis! En nu zou het net een stille dag zijn... Vader moest zeker overmorgen en den dag

daarna nog hard werken om een gewoon stuk brood op Kerstmis in huis te hebben.

Zoo lag James te denken op zijn zolderkamertje. Hij viel in slaap...

II.

Bob Green zat in de kamer zijn schoolwerk te maken. Zijn vader las een dagblad. Moeder was uit geweest om boodschappen en keerde nu terug. Bob hoorde ze juist naar de keuken gaan. Ze had zeker het noodige gehaald voor de kerstpudding. Dan trad mevrouw Green in de kamer. Ze keek zeer boos naar haar zoon.

— Wat hoorde ik daar in den winkel? zei ze. Ge hebt weer dien James Weller uitgescholden, omdat zijn vader in de gevangenis zit. En de arme jongen mocht van u niet meehelpen om een sneeuwman te maken.

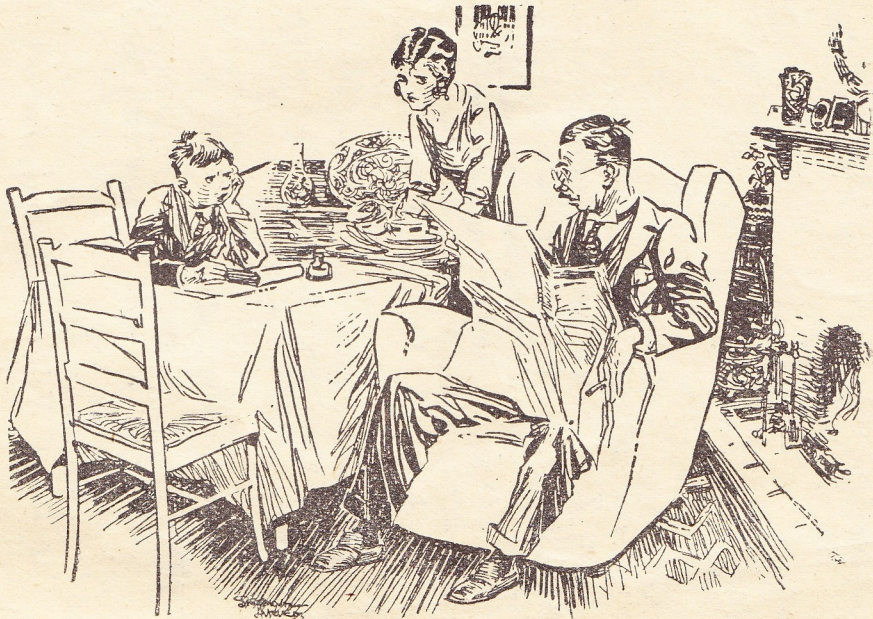
Mijnheer Green zag boos van zijn gazet op.

— Zijt ge waarlijk zoo laf geweest, Bob? vroeg hij.

Bob keek nijdig als een spin.

— Die James Weller wilde mij slaan! be-
weerde hij.

— Maar eerst hadt gij hem dat van zijn

— Wat hoorde ik daar in den winkel? zei moeder.

vader verweten, hernam moeder. Ik weet alles heel goed. Jarvins heeft u beiden gescheiden. James Weller had u gezegd, dat ge over zijn vader moest zwijgen, en ge herhaaldet nog eens uw leelijke woorden. Ik schaam me zeer over u!

— En ik vind het ook gemeen, verzekerde de heer Green. Vooreerst kan die jongen het niet helpen, dat zijn vader veroordeeld is geworden. En, al ben ik rentmeester van mijnheer Starker, toch vind ik, dat deze Weller te zwaar heeft beschuldigd. Neen, Weller mag geen haas pakken, en het was brutaal van hem, om mijnheer Sparker te slaan, toen deze hem over een proces sprak. Maar mijnheer Sparker heeft het juist voorgesteld, alsof Weller hem wilde vermoorden. De twee knechten maakten het ook veel erger. Nu, zij zijn beiden karakterlooze kerels. Ge moest medelijden hebben met James. Die jongen lijdt al genoeg, nu zijn vader weg is. Als uw werk af is, marcheert ge op naar bed! En als straf, zult ge morgen niet met de kerstzangers mee gaan! Zingen over het Kindeke van Betlehem, goeden wil en vrede, om arme menschen een kerstgave te bezorgen en tegelijk een ongelukkigen jongen zoo hoonen. Ge blijft dan natuurlijk ook weg van het feestje bij mevrouw Davids.

Mijnheer Green toonde zich streng. Hij wist

wel, dat zijn zoontje altijd trotsch en overmoedig was.

Bob was woedend, toen hij naar zijn kamer ging.

— Mij zoo behandelen voor dien jongen van een boef! bromde hij.

Mijnheer en mevrouw spraken over hem.

— We moeten meer op Bob letten, zei de vader. Hij wil heerschen over andere kinderen. Ik zal morgen nog eens met hem over Weller spreken.

— Dat is een ongelukkig geval en ook moeilijk voor u.

— Omdat ik in dienst ben van mijnheer Sparker? Maar recht is recht. Weller heeft misdaan, doch werd veel te hard aangepakt. En dat verbittert. Mijnheer Sparker moest trouwens meer eerbied hebben voor de werklieden. Hij waant zich te voornaam. Hij wordt wel gevreesd, maar niet bemind. En zoo'n man als hij kon een zegen zijn voor het dorp!

— Dat is waar...

— Gelukkig kan ik hem soms tot minder strengheid bewegen. Maar toen met Weller had ik geen kans. « De vent zal boeten... mij durven slaan! » zei Sparker. Het was gekrenkte hoogmoed. En dat is ook niet goed. Wij moeten onzen jongen rechtvaardiger leeren oordeelen.

— Die vrouw Weller zal het nu arm hebben, zei mevrouw Green.

— Ik ga haar morgen wat brengen. Het is Kersttijd.

— Ja, doe dat. Maar als mijnheer Sparker het hoort?

— Dat kan me niet schelen. Ik ben een vrij mensch, en niemand zal me beletten wel te doen. Ja, morgen wandel ik eens langs daar. En ik neem Bob mee. Dat zal een goede les zijn.

Mijnheer Green nam zijn dagblad weer op...

III.

Wij moeten nu terugkeeren tot den middag.

— Weller, kom mee naar den bestuurder, zei de cipier, die in de stadsgevangenis een cel geopend had.

De vader van James, Willy en Esther rees op.

— Ge moet zoo grimmig niet kijken, her-nam de bewaker. Er is goed nieuws voor u.

— Goed nieuws? Dat ik morgenavond vrij kom! Ja, mijn tijd is om. De maand heeft lang genoeg geduurd. En als er dan thuis een vrouw en drie kinderen zitten...

— Ja, man, dat hadt ge eerder moeten bedenken. Kom nu mee!

Weller werd naar het bureel van den bestuurder der gevangenis geleid.

— Weller, zei deze, uw tijd is pas morgenavond om. Maar we zijn in den Kersttijd. Ge moogt nu naar huis.

— Dank u, mijnheer, antwoordde Weller.

— Zorg, dat ge niet meer terug bij ons keert... Beheersch u zelf, en heb eerbied voor de wetten... Hier is het geld, dat ge in die maand verdiend hebt. Wees voortaan verstandiger! Ge hebt nu kunnen nadenken over de gevolgen van oneerlijkheid en drift. Weller, ik wensch u toch een gelukkig kerstfeest.

Weller moest nog even terug naar zijn cel. Een kwartier later, stond hij op straat. Diep ademde hij. O, wat deed die frissche buitenlucht hem goed! En hij mocht naar huis!

— Maar ik ben voor de menschen toch een boef, dacht hij. Een maand tusschen vier muren... Dat heeft die ellendige Sparker mij aangedaan. Hij stikt van het geld, en hij vraagt niet, hoe mijn vrouw en kinderen aan den kost moeten komen... En dat alles voor een haas! Hij zend er karrenvol naar Londen! Niemand weet, wat ik in die weken geleden heb. Ik haat Sparker. Ik zal het dorp verlaten. Ik wil niet scheef bekeken worden. Maar eerst zal

Sparker gevoelen, wat hij me aangedaan heeft! Ja, ik haat hem!

Heel die maand had Weller zitten wrokken. Verbittering en wraakzucht waren in zijn hart geslopen.

Hij sloeg nu den weg in naar zijn dorp. Het was drie uur gaans. Tegen vier uur kon hij thuis zijn. Even kreeg hij een beter gevoel, toen hij zich voorstelde, dat hij vrouw en kinderen zou terug zien. Maar de nijld won het.

— Ze hebben misschien honger geleden door Sparker's schuld, siste Weller. O, die ellending! Zijn knechten hebben me toch slagen terug gegeven. Waarom moest hij me laten veroordeelen en mijn schuld verzwaren?

Weller kwam door een dorp.

— Vraag het aan dien zwerver; als hij niet te lui is, kan hij wat verdienen, hoorde hij iemand zeggen.

Weller keek op. Daar stonden twee mannen voor een bakkerij, blijkbaar baas en knecht.

— Kunt gij een karweitje doen? vroeg de eerste.

Weller wilde ruw weigeren, maar hij bedacht zich. Het moest thuis wel krap zijn, en in de gevangenis betaalde men niet veel voor het werk. Nog wat geld zou welkom zijn.

— Ja, ik heb tijd, antwoordde hij. Wat hebt ge voor mij te doen?

— Er moet bij den boschwachter een lading hout opgeladen worden. Het is drie kwartier van hier.

— Wel, ik ben klaar om te vertrekken, baas.

— Edwin, haal dan den wagen bij pachter Lanson. 't Is vroeg donker. Man, ga maar met den knecht mee. Over het loon zult ge tevreden zijn... het is kersttijd.

Weller vergezelde den bakkersknecht.

— Reist ge Engeland rond? vroeg deze, nieuwsgierig.

— Ik? Wel neen. Ik kom van de stad en moet naar Tinburn; maar als een buitenman in den Winter iets kan verdienen, mag hij dat niet laten.

— 't Is waar. Neem me niet kwalijk, maar ik zag u voor een landlooper aan. Eigenlijk zijt ge er te goed gekleed voor. De baas kan niet mee gaan... hij heeft het te druk. Die verdient ze nu! Er wordt met Kerstmis en Nieuwjaar nogal wat gesmuld, hé?

— Niet door iedereen!

— Kom, kom, hebt ge 't misschien zoo arm, vriend?

— Smullen zal ik niet veel moeten doen.

— Ik zal den baas wel wat in het oor fluisteren. Er zitten juist groote koeken in den oven. Ze zijn fijn. Ik heb zelf veel suiker, kren-

ten, succade in het deeg gedaan. Hebt gij kinderen?

— Ja, drie...

— Welnu, ik beloof u, dat ze wel zullen smullen.

— Ge zijt een brave kerel.

— O, ik gun ieder vreugde. Ik ben zelf ook gaarne gelukkig.... En met Kerstmis moet er overal plezier zijn. Ik zal nooit Kerstzangers wegzenden. Er zijn wel van die gierige pinnen, ook bij ons. Ge kunt ze kennen. Ze hebben een gezicht als doortrokken met azijn. Hier is de hoeve waar we den wagen huren om het hout te halen.

Ze stapten door een hek. De pachter kwam aan de deur.

— Baas Lanson, mijn baas vraagt of ge den wagen en een paard kunt missen voor een paar uur? vroeg de knecht.

— Ja, Edwin, ik weet er van, ge moet om hout. Ik zal dadelijk inspannen, antwoordde de boer.

— Ment ge zelf? vroeg Weller aan den bakkersknecht.

— O, ja. Maar 't is een knol, die liever dood zou vallen dan op hol te slaan. Gevaar is er niet aan; hij vraagt alleen veel geduld.

Weldra stond de wagen klaar en Edwin en Weller stegen er op. Zij sloegen nu een eenza-

men weg in, die naar 't bosch leidde. De knecht bleef even spraakzaam.

't Duurde wel een uur eer ze bij den houtvester aankwamen.

Deze stapte uit zijn huisje.

— Eindelijk zijt ge daar, zei hij. Ik dacht, dat uw baas zijn vracht vergeten was, Edwin! Nu het hout is er te droger door.

— Neen, neen, vergeten heeft de baas het niet, hij kan zijn oven toch niet met keien stoken! Maar we hebben het druk tegenwoordig. 't Is Kersttijd.

— Laad dan maar op.

— Ja, ja, maar eerst drinken we een kop thee en eten we een stuk koek. Ik ruik dat uw vrouw er juist een heeft gebakken! riep Edwin uit.

— Lust gij dat nog?

— O, zeker!

— Ge zit toch altijd te midden van lekkers. Komt dan beiden binnen! Ge zult thee en koek krijgen.

Weller voelde zich vreemd te moede, toen hij in de gezellige huiskamer zat, waar de thee geurig rook. Hij dacht aan de sombere, enge cel.

— Uw kamaraad ken ik niet, zei de houtvester, die nieuwsgierig naar Weller keek.

— Ik eigenlijk ook niet, antwoordde Ed-

win. Een uur geleden wist ik nog niet dat hij leefde.

En hij vertelde, hoe Weller voor de karwei gehuurd werd, toen hij op weg was van de stad naar Tinburn.

— Zoo, woont gij te Tinburn? vroeg de houtvester aan Weller.

— Ja...

— Dan kent ge mijnheer Sparker wel?

— Of ik!

Dat klonk zoo heftig, en de houtvester glimlachte.

— Een lastig heer, hé? hernam hij. Ja, ik weet het; hij komt hier wel eens bij mijn meester.

— Een tiran is hij! sprak Weller op verbit-
terden toon. Hij veracht het arme volk!

— Voor zulk een baas zou ik niet willen werken! beweerde Edwin. Een knecht verdient ook een goede behandeling. Een baas is een baas, en een knecht is een knecht, maar beiden moeten fatsoenlijke menschen zijn.

Men dronk thee en at een stukje kerstkoek.

— We zitten hier gezellig, hernam Edwin. Maar het hout zal niet van zelf op den wagen kruipen. En 't is vroeg donker.

— Ja, dat is waar. En ik denk, dat we sneeuw krijgen, zei de houtvester. Ik zal u een handje helpen.

Maar het laden duurde toch vrij lang. De wagen reed eindelijk terug.

— Oude knol, schiet wat op! riep Edwin tot het paard. Hij doet het niet, vervolgde hij. Hij is doof aan zijn beide ooren, als ge van haast spreekt. En slaan wil ik een beest niet. Het kan zich niet verdedigen, als het ingespannen is... En geweld, o, neen, daar houd ik niet van.

— Ge hebt nooit te doen gehad met een kerel als Sparker, dacht Weller.

Het schemerde reeds, toen de wagen het dorp binnen reed.

— Nu moet ik den knol bij den breidel nemen, anders trekt hij recht naar de hoeve, en hij zou dan wel kunnen loopen... Hij ruikt zijn stal, zei Edwin.

Hij sprong van den wagen.

— Langs hier, vriend! riep hij tot het paard. Eerst naar de bakkerij. Denkt ge, dat wij den wagen zelf naar ginder sleuren? Nog een beetje geduld. Luiaard, ge hebt in den Winter immers toch bijna niets te doen, en ge blinkt van vetheid.

Het paard gehoorzaamde, en de wagen hield voor de bakkerij stil. De baas kwam naar buiten.

— Net op tijd, zei hij. We zullen rap lossen, Het is al avond.

Het hout werd in een schuur opgestapeld. De zoon van den pachter was naar een winkel geweest en nam den wagen mee.

— Eerst wat eten en dan uw loon ontvangen, zei de bakker tot Weller. Ge moogt niet hongerig verder reizen.

Ze gingen in den winkel. Er stond juist een landlooper.

— Dat broodje kan wel in mijn hollen tand, bromde hij brutaal tot de bakkersvrouw, die hem een flink stuk brood geschonken had, en nu onthutst keek.

— Niet tevreden, vriend? vroeg de bakker.

— Kan er niet een stuk geld bij? Ge verdient in dezen tijd genoeg! beweerde de zwerper.

— Maar ik werk er hard voor, terwijl gij heele dagen wandelt... Eigenlijk moesten we u niets geven. Ge kunt werken als een ander voor uw kost.

— Ik ben rentenier van mijn ambacht! spotte de landlooper. Dat is toch nog beter dan krijgt in het meel te mengen en zulk een mislukte baksel als goed brood te verkoopen.

— Maak, dat ge weg komt! schoot de bakker nijdig uit.

— Wil ik uit het brandhout anders een stevig stuk halen? vroeg Edwin. Ik ben wel niet

voor geweld, maar zulk een brutalen vlegel heb ik nooit ontmoet.

De landlooper keerde zich om naar den knecht. Toen zag hij Weller.

— Wel, een oude kennis, zei hij. Vriend, ik heb u in de gevangenis van Colchester ontmoet. Zijt ge ook ontslagen?

De bakker, zijn vrouw en Edwin schrokken en gaapten Weller ontsteld aan.

— Komt ge uit de gevangenis? vroeg Edwin dan.

— Ja! antwoordde Weller heftig.

— En ik reed met u langs dien eenzamen weg! Een mensch weet toch nooit, met welk een vreemdeling hij op pad is.

— Voel maar eens of uw horloge nog in uw zak zit! zei de landlooper spottend. Iemand die uit het kot komt, is soms nog handiger dan toen hij er in ging.

Weller wierp den kerel op straat.

— Edwin, loop om de politie! gilde de bakkersvrouw. Ze zullen hier vechten!

— Neen, stelde Weller haar gerust, maar de bakkerin keek hem bang aan.

— Ik zal u uw loon uitbetalen, zei de bakker haastig.

Hij sprak niet meer over een maaltijd.

— Dat is goed, hernam Weller. Ja, ik heb in de gevangenis gezeten... toch heeft ge me

niet te vreezen. Maar dat zult ge niet willen gelooven! Laat ik heen gaan!

De bakker betaalde mild, ook wel wat uit angst.

Weller streek het geld op. Edwin zweeg over den beloofden koek.

— Goeden avond! groette Weller, en hij verliet den winkel.

De landlooper, die blijkbaar nog meer klappen verwachtte, had zich al uit de voeten gemaakt.

Weller trok uit het dorp.

— Het begint al, mompelde hij. Ze schuwen me; ze bezien me als een dief of een moordenaar. Ze waren blij, dat ik heen ging. Zoo zal het overal zijn. Ha, ellendige Sparker, dat is uw schuld!

Weer laaide de haat op.

't Begon nu te sneeuwen en Weller boog het hoofd en stapte over den weg, die weldra wit lag. Een vrouw sloot de luiken van haar huisje en wenschte hem goeden avond.

— Moest ze weten, dat ik uit de gevangenis kom, ze zou naar binnen vluchten! siste Weller. Ik ben geschandvlekt voor altijd. Uw schuld, Sparker!

Hij ging zoo snel niet meer. Hij voelde zich vermoeid.

— Die cel heeft me verzwakt, mompelde hij.

Had het nog langer geduurd, ik zou er ziek geworden zijn!

Hij verlangde naar huis. Toch was hij tevreden nog wat geld verdiend te hebben.

Het bleef sneeuwen, en de heele streek lag blank. Weller schreed maar voort. De weg viel hem lang. Eindelijk toch naderde hij zijn dorp. Lichten blonken in het duister. Weller bleef staan.

— De lichten van Sparker's huis! siste hij. Daar woont de rijke man, de tiran. Hij weet niet, wat een cel is.

Weller balde de vuisten.

— Met u moet ik toch nog afrekenen! zei hij. Maar dan zullen ze me niet knippen. Ik zal wel voorzichtig zijn. Ge hebt het er naar gemaakt, dat ik u haat. Nu ben ik terug, en ieder zal me schuw bezien. 't Is uw schuld!

De verbitterde man ging verder. En dan bereikte hij zijn woning. Hij klopte aan.

— Wie is er daar? vroeg zijn vrouw, die kousen zat te stoppen.

— Doe maar open.

— Fred, gij?

— Ja...

De grendels werden weggeschoven. En Weller begroette zijn echtgenoote.

— Ik had u pas morgen verwacht, zei de vrouw.

— Ik mocht een dag vroeger vertrekken. Eén dag op een heele maand.

— Kom, zet u bij het vuur; ge zijt nat van de sneeuw. Ik zal u dadelijk eten en drinken geven.

— Hoe is het met de kinderen?

— Heel goed... Laat ze nu slapen. Wacht, ik zal het vuur wat opstoken. Ge zijt zeker erg moe?

— Ja. Hebt ge armoede geleden?

— Met zuinig te leven, kon ik er komen. Maar nu is alles op.

— Het beetje geld, dat we zoo zuinig gespaard hebben. Ik heb toch een klein bedrag bij mij... verdiend in de gevangenis en vanmiddag onder weg.

— O, nu is alles weer goed! Gij zijt thuis.

Moeder stookte het vuur op en bezorgde haar man een avondmaal.

— Hebben de menschen het u niet verweeten, dat ik in de gevangenis zat? vroeg Weller.

— Neen, neen... Ik ging weinig uit.

— Nog iets over Sparker gehoord?

— Verleden week raaptten de kinderen met anderen van het dorp hout in zijn bosch. De onzen werden weggejaagd.

— Door wien?

— Van mijnheer zelf.

— Maar vrouw toch...

— Hij zei, dat hij geen kinderen van een boef op zijn grond wilde zien. Ze kwamen schreiend thuis.

— O, die ellendeling! Nog wraak nemen op kinderen. De lafaard!

— Het was leelijk van hem.

— O, had ik hem eens in mijn vuisten, de tiran!

— Stil, stil, Fred, vermaande zijn vrouw. Vergeet dien man!

— Ik kan niet. Heel de maand in die ellendige cel heb ik aan hem gedacht, hem voor mijn oogen gezien...

— Stil nu! Mijd zijn land. We hebben immers niets met hem te maken.

— En nu mijn kinderen nog beledigen, dat anderen het hooren! Wat hebben die schapen hem misdaan? De lafaard, de lafaard!

Vrouw Weller trachtte haar man te bedaren, en wat later was het stil in huis. Toch lag de ontslagen gevangene lang wakker.

Den volgenden morgen waren de kinderen blijde verrast, dat vader reeds terug gekeerd was.

In den voormiddag trad de heer Green met Bob binnen. Vrouw Weller was alleen in de keuken. Haar man bevond zich boven, waar hij eenig werk te verrichten had.

— 't Is bijna Kerstmis, zei de rentmeester. En ik breng u een Kerstgeschenk. Ik weet, dat gij het moeilijk hebt.

Weller kon boven die woorden verstaan. Hij stormde naar beneden.

— Zijt ge al thuis? riep de heer Green verbaasd uit.

— Al? O, neen, gij begrijpt niet, dat een maand in een cel een eeuwigheid duurt... En ge brengt geld? Ik wil geen aalmoes van Sparker!

— Dit geld is niet van mijnheer Sparker, maar van mij.

— Weg er mee! Niets van het kasteel... En buiten!

Woedend wees Weller naar de deur. De rentmeester trachtte nog met hem te spreken, maar heftig herhaalde de verbitterde man, dat hij hier niemand van het kasteel wilde zien. Mijnheer Green, bang voor geweld, vertrok met zijn zoon.

— Is hij nu geen slechte man? vroeg Bob.

— Slecht, neen, dat is Weller niet. Maar nu is hij opgewonden. Hij heeft veel geleden. Ik zal later wel eens met hem spreken. Ik heb medelijden met hem.

— Fred, gij zijt te heftig. Mijnheer Green is een goed en rechtvaardig man, zei vrouw Weller daar binnen tot haar man.

— Hij is in dienst van Sparker!

— Ge moogt u niet laten beheerschen door haat. 't Wordt Kerstmis, het feest van vrede, van het Kindeke van Betlehem, dat uit liefde voor de menschen op de wereld kwam.

Maar Weller luisterde niet. Hij liep kwaad naar buiten.

IV.

't Was avond. Fred Weller stond dicht bij het kasteel van Sparker. De haat laaide weer op.

— Er zijn vanmiddag rijke menschen uit Londen gekomen, zei hij bij zich zelf. Dagen lang wordt er feest gehouden bij Sparker. Bij mij is er armoede. Daar op het kasteel zullen de ramen schitteren van het licht. En al dat volk zal aan wel gedekte tafels zitten. Wat deert het den grooten heer, dat ik een maand tusschen vier muren werd gestopt! Maar hij zal geen feest vieren... ik wil het niet. Straks gaat dat huis in vlammen op. Ik steek den boel in brand.

Dat duivelsch plan was bij Weller opgekomen. Reeds heel den middag liep hij er onrustig mee rond... Telkens kwam zijn beter gevoel

boven, maar telkens ook weer overwon de haat. En nu zwierf Weller nabij het kasteel, om den toestand te verkennen.

Plots hoorde hij een kerstlied. Kerstzangers stonden voor het huis van den rentenier Borger, die naast het kasteel woonde. Een lantaarn glansde door het duister als een herinnering aan de schitterende ster, die boven den schamelen stal van Betlehem fonkelde.

Weller ontroerde. Een heldere stem klonk boven de andere uit:

*Zaete Kind, voor ons geboren,
Voor uw lijden, voor uw smert,
Ziet wij schenken u ons hert...
Voor wien dat des Hemels Engelen,
Heerlijk zingen met ootmoed,
Ligt hier in 't midden van de beesten.
Ziet, wat dat de liefde doet!*

O, die heldere stem! Was het James, zijn eigen jongen?

Weller sloop nader. Hij wilde de kerstzangers zien. Gedoken achter een boom, herkende hij in het licht van de lantaarn zijn kind. Een vrome glans lag op het gelaat van zijn jongen. James zong van Jezus... hij zong over de Hemelsche liefde... hij deed het om arme menschen te helpen.

— En ik sta hier als een misdadiger, een brandstichter! bekende Weller. Ik wil ongeluk brengen over anderen... over mijn gezin, over mij zelf. James zingt van liefde, en ik laat me beheerschen door haat... O, wat wilde ik toch doen!

Een der jongens was nogal avontuurlijk. Hij had een beweging bij den boom gezien.

— Er is iemand, die ons bespiedt, fluisterde hij tot de anderen. Er sluipt daar een verdacht mensch rond. Wie weet, is het geen dief! Waarom moet hij zich verschuilen? Laat ons gaan zien!

De jongens gingen langs de haag.

Weller schrok. Men zou hem ontdekken. Hij vluchtte heen.

— Ja, er was iemand! klonk het in de groep.

De kerstzangers maakten nu gerucht. De hovenier van het kasteel hoorde het en kwam zien. De jongens vertelden hem, wat er gaande was.

— Helpt me zoeken, zei de hovenier. Ze keken rond het kasteel.

— Daar! fluisterde Richard, de buurjongen van James.

Op een binnenweg bemerkte men een gestalte. De hovenier schoot er naar toe. De man sloeg op de vlucht.

— Pakt hem! riep de tuinman.

't Duurde niet lang of de verdachte werd gegrepen.

— Laat mij gerust... ik misdoe toch niets! kloeg hij.

— Waarom loopt ge dan weg? vroeg de hovenier.

— Omdat ge me bang maakt.

— Wie zijt gij?

— Tom Ruskin.

— En waar woont ge?

— Nergens en overal.

— Ge zijt een zwerver?

— Ja...

— Waarom sluipt ge hier rond?

— Wel, ik zoek een schuur om te slapen.

— Ga dan eens mee naar 't kasteel.

De zwerver had zijn vrees al weer verloren.

— Naar het kasteel? zei hij. Zal ik daar een lekker avondmaal krijgen, en een zacht bed?

— Niet zoo brutaal...

— Maar met welk recht houdt ge me aan?

— Ge zijt hier op verboden grond.

— 't Is toch een weg.

— Van het kasteelgoed! En mee moet ge!

— Vooruit dan!

De jongens vergezelden den man naar het kasteel. Mijnheer Sparker hoorde wat er ge-

beurd was. Hij kwam bij den zwerver en sprak hem barsch toe.

— Wat heb ik misdaan? vroeg deze. Wist ik, dat het daar een verboden weg was? Neem me niet kwalijk. Ik kan niet lezen, als er een bordje staat met een opschrift. En het is dan nog donker ook.

De veldwachter werd geroepen en nam den zwerver mee.

De kinderen zetten hun ronde voort, die door deze avonturen gestoord was geworden.

Ze hadden den man niet gevonden, die achter den boom stond te luisteren naar hun gezang, maar waren op een zwerver geloopen, welke in de buurt doolde.

Weller was al een heel eind van 't kasteel. En hij stond daar in het duister te snikken.

— O, God, vergeef het me, wat ik wilde doen! bad hij. Ik was op het punt een misdadiger te worden. Ik dank u, dat gij mijn James op mijn weg hebt gezonden...

Het was hem of hij nog de regels van het Kerstlied hoorde:

*Zoete Kind, voor ons geboren,
Voor uw lijden, voor uw smert,
Ziet, wij schenken U ons hert...*

— Ik wil ook mijn hart schenken aan het Kindeke van Betlehem, sprak Weller.

Hij ging naar huis. En hij vertelde alles aan zijn vrouw. Deze schrok geweldig.

— Help me, om een beter mensch te worden! smeekte Weller.

En moeder begreep, dat hij op dezen avond veranderd was.

James kwam thuis en verhaalde het avontuur. Weller zweeg. O, de kerstzangers hadden hem eens moeten grijpen! Hoe zou hij dan tegenover zijn jongen gestaan hebben... of erger nog, hij had de slechte daad reeds eens moeten verricht hebben...

Moeder kuste dien avond haar James op bijzondere wijze goeden nacht.

— We zullen toch Kerstmis vieren, fluisterde ze.

Den volgenden dag kwam de rentmeester terug. En nu luisterde Weller naar hem... en hij voelde, dat er rechtvaardige menschen waren, die hem niet verachtten.

Mijnheer Green vertelde, dat de Kerstzangers een goede vangst hadden gedaan. De zwerver was afgetast geworden en had gestolen geld bij zich. Hij was zeker van plan geweest ook hier te rooven. Hij was naar de stad gebracht.

Weller begreep, dat het de landlooper was, die hem in den bakkerswinkel herkend had.

— En ik wilde nog iets ergers doen, bedacht hij met schaamte.

James werd uitgenoodigd het feestje bij mevrouw Davids bij te wonen. Weller voelde ook toen, dat er op het dorp goede wil jegens hem werd betoond.

Hij sprak niet meer van verhuizen. Hij had vroeger dikwijls verkeerdt gehandeld.

Mijnheer Green en mevrouw Davids zorgden dat hij met vrouw en kinderen het Kerstfeest kon vieren.

Het werd een blijde Hoogdag...

EINDE.